بەناوی خودای بەخشندەو میهرەبان

بەناوی گەلەوە

پەرلەمانی کوردستان ـ عێراق

بە پێی حوکمی بڕگەی (١) لە ماددەی (٥٦) لە یاسای ژمارە (١)ی ساڵی ١٩٩٢ی هەموار کراو و بە پاڵپشتی ئەو یاساکارییەی ژمارەی یاسایی ئەندامانی پەرلەمان خستیانە روو، پەرلەمانی کوردستان – عێراق لە دانیشتنی ئاسایی ژمارە (٥) لە رۆژی ٤/١٠/٢٠١١دا بڕیاری دەرکردنی ئەم یاسایەی دا:

یاسای ژمارە (١٦)ی ساڵی ٢٠١١
یاسای یەکەمین هەموارکردنی یاسای دابین کردنی یەکەی نیشتەجێ بوون
بۆ هاووڵاتیان لە هەرێمی کوردستان ـ عێراق ژمارە (٧)ی ساڵی ٢٠٠٨

ماددەی یەکەم:

بڕگەیەك بە ڕیزبەندی (سێیەم) دەخرێتە سەر ماددەی دووەمی یاساکە و بەم جۆرەی دادێ:

(سێیەم: لایەنانی پەیوەندیدار پەیوەست دەبن بە دابین کردنی خزمەتگوزاریی بەردەوام بۆ یەکەکانی نیشتەجێ بوون.

ماددەی دووەم:

ماددەی سێیەمی یاساکە هەموار دەکرێت و بەم جۆرە دادێ دەخوێندرێتەوە:

داواکاری موڵك مەرجەکە:

یەکەم: دەبێ هاووڵاتی هەرێمی کوردستان ـ عێراق بێت و تیدا نیشتەجێ بێت.

دووەم: دەبێ خاوەنی شوقە یان خانوویەکی نیشتەجێ بوونی سەربەخۆ نەبێت.

سێیەم: دەبێ لە هیچ پرۆژەیەکی دیکەی نیشتەجێ بوون لە هەرێمدا سوودمەند نەبوو بێت.

چوارەم: دەبێ لە پێشینەی خانووبەرەکە لەلایەن حکومەتی هەرێمەوە پێشکەش دەکرێت، سوودمەند نەبوو بێت.

ماددەی سێیەم:

یەکەم: بڕگەی (یەکەم) لە ماددەی چوارەمی یاساکە هەڵدەوەشێتەوە و ئەمەی دادێش جێی دەگرێتەوە:

(یەکەم: وەزارەتی ئاوەدان کردنەوە و نیشتەجێ بوون فرۆشتنی یەکەی نیشتەجێ بوون (شوقە و خانووی نیشتەجێ بوون) بۆ هاووڵاتیانی کەم دەرامەت رادەگەیەنێت و بەبێ دانی پێشەکی و داواش پێشکەش بە سەرۆکی یەکە ئیدارییەکان دەکرێت و، بە گوێرەی پرەنسیپێك کە وەزارەت بە هەماهەنگی لەگەڵ پارێزگاکاندا دیاری دەکات، ئەماشای داواکان دەکرێت).

دووەم: بڕگەی (دووەم)ی ماددەکە هەموار دەکرێت و بەم جۆرەی دادێ دەخوێندرێتەوە:

داواکاری موڵك هەقی کرێی شوقە یان خانووی نیشتەجێ بوون دەکەوێتە ئەستۆیەوە بە قیستی مانگانە یان ساڵانە لە ماوەیەکدا کە لە بیست و پێنج ساڵ زیاتر نەبێت، دەدانەوە.

ماددەی چوارەم:

بەجەی ماددەی پێنجەمی یاسایەکە دەبێتە بڕگەی (دووەم)ی و سێ بڕگەشی بەرێزبەندی (یەکەم) و (سێیەم) و (چوارەم)ی بەم جۆرە دادێ دەخرێتە سەر:

یەکەم: حکومەتی هەرێمی کوردستان ـ عێراق ساڵانە بڕە پارەیەك لە چوارچێوەی بودجەی گشتی هەرێمدا تەرخان دەکات بۆ دابین کردنی یەکەی نیشتەجێ بوون بە مەبەستی جێبەجێ کردنی حوکمەکانی ئەم یاسایە.

سێیەم: سندووقێك بەناوی (سندووقی نیشتەجێ بوون) لە وەزارەتی ئاوەدان کردنەوە و نیشتەجێ بووندا دادەمەزرێت و ساڵانەش ئەو بڕە پارەیەی دەخرێتە ناوەوە کە لە چوارچێوەی بودجەی گشتی هەرێمدا تەرخان دەکرێت بۆ دریژەدان بە بنیاتنانی یەکەی نیشتەجێ بوون و خاوەن کەسایەتی مەعنەوییە و بە پەیڕەوێك ئەنجومەنی کارگێری و سەرۆکایەتییەکەی و چۆنیەتی دەرکردنی بڕیارەکانی دیاری دەکرێن.

چوارەم: ئەو بڕە پارانەی بە گوێرەی ئەوەی لە ماددەی (چوارەم / دووەم) لەم یاسایەدا هاتووە، دەخرێنە سندووقەکەوە.

ماددەی پێنجەم:

ماددەی شەشەمی یاسایەکە هەموار دەکرێت و بەم جۆرەی دادێ دەخوێندرێتەوە:

وەزارەتی ئاوەدان کردنەوە و نیشتەجێ بوون پەیوەست دەبێت بە دروست کردنی یەکەی نیشتەجێ بوون (شوقە لە ناوەندی پارێزگاکان) و (شوقە و خانووی نیشتەجێ بوون لە قەزاو ناحیەکاندا) و رادەست دانیان لە ماوەیەکدا کە لە دوو ساڵ تێپەڕ نەکات لە رۆژی دەست بە بنیا کردنی یەکەکانی نیشتەجێ بوونەوە.

ماددەی شەشەم:

ماددەی حەوتەمی یاسایەکە هەموار دەکرێت و بەم جۆرەی دادێ دەخوێندرێتەوە:

شوقە یان خانووی نیشتەجێ بوون بە ناوی داواکاری موڵکەوە لە فەرمانگەی تایبەتمەندی تۆماری خانووبەرە (تاپۆ) دا وەك ساغە موڵك و رەهنکراوە بە رەهنێکی دڵنیایی کە لە بەرژەوەندی وەزارەت تۆمار دەکرێت تا کاتی دانی دراین قیستی هەقەکەی لەگەڵ رەچاو کردنی بڕگەی (سێیەم) لە ماددەی (چوارەم) ی ئەم یاسایە.

ماددەی حەوتەم:

دەبێ ئەنجومەنی وەزیران و لایەنەکانی پەیوەندیدار هەر یەك بە پێی پسپۆڕایەتی خۆی پەیڕەو و ڕێنمایی پێویست بۆ ئاسان جێبەجێ کردنی حوکمەکانی ئەم یاسایە دەربکەن.

ماددەی هەشتەم:

دەبێ ئەنجومەنی وەزیران و لایەنانی پەیوەندیدار حوکمەکانی ئەم یاسایە جێبەجێ بکەن.

ماددەی نۆیەم:

ئەم یاسایە لە ڕۆژی بلاوکردنەوەی لە ڕۆژنامەی فەرمیی (وەقایعی کوردستان) دا جێبەجێ دەکرێت.

د. ئەرسەلان بایز اسماعیل
جێگری سەرۆکی پەرلەمانی
کوردستان - عێراق

هۆی دەرچوونی

هەموو کەسێك ماڧی ئاستێکی گوزەرانی هەیە کە بەشی ژیانێکی شکۆمەندانە بکات لە نێویاندا نیشتەجێ بوون و لە پێناو دابین کردنی خانووی گونجاو بۆ هاوڵاتیانی هەرێم لەوانەی کەم دەرامەتن بە بێ ئەوەی هیچ پێشەکییەك بدەن و، بۆ چارەسەرکردنی قەیرانی نیشتەجێ بوون بەوەی حکومەتی هەرێم یەکەی نیشتەجێ بوون دروست بکات، ئەم یاسایە دەرچووێندرا.